

PRESSMEDDELANDE

EUROPEISKA TRIBUNALEN FÖR NATURENS RÄTTIGHETER "TILL AKVATISKA EKOSYSTEMS FÖRSVAR "

Tredje utfrågningen
Vättern
-Lördag 27 mars 2021-

Den tredje utfrågningen vid den Europeiska tribunalen för akvatiska ekosystems rättigheter ägde rum den 27 mars 2021 kl. 17.00 (Paristid). Lokalbefolkningen runt Vättern har kämpat i många år för att skydda sjön. Vätternfallet fick internationell uppmärksamhet genom den Internationella tribunalen för naturens rättigheter (International Tribunal for the Rights of Nature), organiserad av den europeiska avdelningen av organisationen the Global Alliance for the Rights of Nature. Vättern är ett av fem utvalda områden i Europa där en europeisk tribunal för akvatiska ekosystem symboliskt kommer att undersöka om Vätterns rättigheter har kränkts av olika förorenande aktiviteter som påverkar sjön.

Stefan Mickaelsson öppnade tribunalen med ett inspirerande tal med orden "klimatet och den biologiska mångfalden står inför kollaps. Sverige har åtagit sig att genom Parisavtalet bromsa klimatförändringarna. Denna kollaps måste stoppas nu. Vi har aldrig haft en bättre möjlighet än nu för våra barn, barnbarn och alla andra levande varelser som kallar Vättern sitt hem att bo i ett relativt oskadat område. Detta är fortfarande en möjlighet för Vättern. " Han avslutade sitt tal med ett citat: "Så länge vi har vatten där fisken kan simma kan vi räddas på den här jorden."

Tom Goldtooth öppnade förhandlingen om Vättern med en vattenceremoni där vatten hedrades genom en sång. Tribunalordförande Cormac Cullinan fortsatte med att säga: "Livet flyter genom alla varelser och vatten är viktigt för att livet ska flöda. Vatten är liv. Så när vi skyddar vattenlevande ekosystem skyddar vi livet, det som är mest värdefullt för oss. Sjön Vättern skadas av mänskliga aktiviteter. Vi har många lagar men förstörelsen av naturen fortsätter. Vi ser snabbt katastrofala konsekvenser för vår biologiska mångfald, och våra regeringar kan inte svara tillräckligt snabbt. Jag uppmanar er alla att gå med oss i att utveckla en ny domstolsmodell, att utveckla den typ av domstolar vi behöver för att världen ska vara ekologiskt livskraftig. "

Åklagaren för jorden Rebecka LeMoine gav sina inledande uttalanden: "Moder Jord vill ha fred. Sjön Vättern är offret och vi bör avsluta kriget med naturen. De svarande parterna har fått möjlighet att delta idag - bara en svarade, men de avböjde deltagande. "

Pia Björstrand, som höll i anförandet för Vättern, började med att säga: "Jag är dotter till Vättern, född vid stranden av Vättern. Vättern är min släkting och jag vill skydda Vättern. Det är Sveriges näst största sjö, och är välkänd för sitt utmärkta klara vatten, du kan dricka det

EUROPEAN TRIBUNAL IN DEFENSE OF AQUATIC ECOSYSTEMS

Starting January 30th, 2021 • to May 29th, 2021

INTERNATIONAL
RIGHTS OF NATURE
TRIBUNAL

GARN
EUROPE

NATURE
RIGHTS

Earth Thrive
www.earththrive.org

UBBECC
GROUP

Nature's Defenders
www.naturesdefenders.org

utan att rengöra det. Tyvärr har vattnet blivit mer och mer förorenat. Det är en unik vattenkälla som används av tusentals människor, och naturen runt det är också unik. Svensk militär har skjutit och bombat direkt in i sjön och förorenat unika fåglar och fiskar” förklarade hon.

”Den svenska militären vill fortsätta att utöka dessa aktiviteter från 20 dagar om året till 50. Det skulle innebära 25 000 skott rakt in i sjön, vilket kommer att påverka vilda djur och aktiviteter vid sjön, liksom Vätterns biologiska mångfald. Bullerföroreningar är också en stor fråga, tillsammans med utsläpp av farligt avfall i sjön. Gruvdrift och utbyggnad av flygplatsen nära sjön är också allvarliga hot för Vättern” avslutade hon.

Den tekniska experten Eva Charlotta Helsdotter tog ordet under förhandlingen för att säga: ”Källorna till föroreningar i Vättern idag är gruv-, massa- och militärindustrin samt deponier, avloppsreningsplaner och dagvattenavrinning. Tusentals kilo arsenik och bly och 80 ton zink släpps ut i Vättern varje år, ” förklarade hon.

”Höga nivåer av metall påverkar de vattenlevande organismer som fisken äter - fåglar äter fisk och det påverkar hela näringskedjan. Giftiga metaller från ammunition kan förenas med andra föroreningar, vilket ökar toxiciteten. Om Vättern hade en röst skulle den säga: städa upp den röran du skapade och gör det inte värre !, ” avslutade Helsdotter.

Vittnet Carina Gustafsson avgav sitt vittnesmål vid tribunalen. ”Jag är här på grund av min mormor och alla mina släktingar som har litat på Vättern i generationer. Jag står på mina förfäders axlar. Jag är född och uppvuxen vid sjön. Jag är här på grund av det. Att växa upp, vi lärde oss ständigt att respektera sjön” förklarade hon.

”När vi växte upp gick vi ut och fiskade med min pappa. Vattnet var så transparent och klart att vi kunde se stenarna på botten av sjön. Vissa fiskarter bodde i Vättern på grund av dess kalla, kristallklara vatten. Jag växte upp med att äta den här fisken. Nu råder regeringen barn, ungdomar och gravida kvinnor att inte äta sjöns fisk mer än 1-2 gånger per år, eftersom den innehåller flera kemikalier, ”tillade Gustafsson.

Hon fortsatte sedan: ”Det som håller mig vaken på natten är förslaget om att öppna en enorm, öppen gruva mycket nära gruvan. REE-gruvdrift är en av de mest giftiga aktiviteterna i världen, jämförbar med uranbrytning avseende miljö- och hälsorisker. Den svenska staten menar att miljöföroreningar är olagliga, men det ringer ihåligt när dessa aktiviteter pågår. Sjön Vättern har varit källan till liv i mellersta Sverige och det är själva grunden för alla livsformer i vårt land. Vi tillåter inte någon att förstöra denna dyrbara sötvattensjö. ”

Åklagaren LeMoine lämnade sedan sin slutplädering vid tribunalen: ”Vi kan inte godta risken att Vättern kommer att påverkas av oåterkallelig skada. Denna sjö behöver starkare skydd.”

EUROPEAN TRIBUNAL IN DEFENSE OF AQUATIC ECOSYSTEMS

Starting January 30th, 2021 • to May 29th, 2021

INTERNATIONAL
RIGHTS OF NATURE
TRIBUNAL

GARN
EUROPE

Earth Thrive
www.earththrive.org

Domare Cullinan avslutade förhandlingen med orden: "Sverige ses som en ledare globalt inom miljöskydd och ändå har vi en mycket stor sjö i detta land som har försämrats trots miljöskyddslagarna i Sverige. Detta är en mycket tydlig illustration av skillnaden mellan miljölagstiftning och den relation som många ursprungsfolk har till naturen. Dessa problem uppstår genom att se sjön som något att använda som en vara snarare än ett subjekt som kan ha rättigheter. Sjön har rätt att respekteras, och i detta fall uppstår inte ens frågan om respekt. Det är väldigt viktigt att vi känner igen sjön som en värdighet och som förtjänar respekt."

Innan sessionen vid tribunalen avslutades framförde Pia Björstrand en sång som varit en del av hennes liv och som handlade om att hon sitter vid Vättern.

Det finns fortfarande tid att agera. Mellan januari och mars 2021 hörde Europeiska tribunalen för akvatiska ekosystems rättigheter tre fall av akvatiska ekosystem som måste skyddas i Europa: Mer de Glace i Frankrike, floderna i Franska Guyana och idag (27 mars), fallet med sjön Vättern i Sverige. Det finns ytterligare två utfrågningar för tribunalen: floderna i Balkan (24 april) och Medelhavet som hotas av röd lera i Marseille (29 maj).

Denna tribunal syftar till att erkänna naturens rättigheter vilket innebär att erkänna det ömsesidiga beroendet mellan människor och natur och att acceptera att stater, företag och människor inte längre kan förstöra naturen utan straffrättslig påföljd. Det är alltså en nödvändighet att fastställa naturen som rättssubjekt för att systematiskt ta hänsyn till naturen i våra samhällen och inom politiken. En sådan juridisk utveckling är nödvändig för att bevara livet.

Presskontakt:

- Zoe Lujic, kommunikationsansvarig för tribunalen, zoelujic@earth-thrive.org , +447841635310
- Pia Björstrand, advokat och medlem av Swedish Earth Right Lawyers, 0704-83 26 95, pia.bjorstrand@hotmail.com
- Co-sekretariat: Natalia Greene natalia@therightsofnature.org eller Olivia Gervais +33770353801 gervaisolivia@gmail.com

Se förhandlingen:

[English](#)

[French](#)

Om du är intresserad av att veta mer om tribunalerna, [click here](#).